

Læreplan i blyglasshåndverkerfaget - særløp Vg2 og Vg3 / opplæring i bedrift

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 8. mars 2007 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregående opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2007

Gjelder til 31.07.2023



Formål

Blyglasshåndverkere lager og restaurerer glassarbeider i vinduer, dører, fasader og interiører, og bidrar derved til at kulturarven blir ivaretatt, og at tradisjoner blir videreført.

Opplæringen skal medvirke til å utvikle forståelse for form og estetikk, og evne til å skape nye glassformer og dekorasjoner. Blyglasshåndverkerfaget skal bidra til å utvikle grunnleggende håndverksferdigheter i blyglasshåndverkerfaget. Videre skal opplæringen bidra til kunnskaper om materialer, verktøy og teknikker i lærefaget. Blyglasshåndverkerfaget skal legge grunnlag for å utføre arbeid i samsvar med krav stilt av antikvarmyndigheter og i gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet.

Gjennom opplæringen skal det legges vekt på praktisk arbeid med materialer, redskaper og teknikker i blyglasshåndverkerfaget. Fullført og bestått opplæring fører fram til svennebrev. Yrkestittel er blyglasshåndverker.

Struktur

Blyglasshåndverkerfaget består av to hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene:

Årstrinn	Hovedområder	
Vg2 og Vg3/ opplæring i bedrift	Blyglassproduksjon	Produktutvikling

Lærlingen skal ha fellesfag etter bestemmelser gitt av Kunnskapsdepartementet.

Hovedområder

Blyglassproduksjon

Hovedområdet omfatter restaurering og reproduksjon av blyglassarbeider, samt utvikling og framstilling av nye arbeider. Hovedområdet omfatter valg av materialer og farger til produksjon av glassdekor. Det omfatter videre framstilling av nye elementer, samt rengjøring og reparasjon av gamle arbeider. Området omfatter også demontering, reparasjon, restaurering og montering av glassarbeider.

Produktutvikling

Hovedområdet omfatter arbeid med skisser og anvendelse av teknisk tegning. Det innbefatter også eksperimentering med ulike materialer, verktøy og

teknikker i blyglassmesterfaget. Hovedområdet omfatter kostnadsberegning, markedsføring og salg av blyglassprodukter. Kvalitetssikring av eget arbeid og forhold knyttet til helse, miljø og sikkerhet inngår i området.

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I blyglasshåndverkerfaget forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig i blyglasshåndverkerfaget innebærer å uttrykke seg visuelt og verbalt ved å bruke fagspråk, delta i faglige diskusjoner og kommunisere med kunder, kolleger, leverandører og andre. Det innebærer også å dokumentere eget arbeid.

Å kunne lese i blyglasshåndverkerfaget innebærer å forstå og reflektere over aktuell faglitteratur i blyglassmesterfaget. Det innebærer også å tolke skriftlig og visuelt språk, og å bruke arbeidstegninger og beskrivelser med tegn og symboler.

Å kunne regne i blyglasshåndverkerfaget innebærer å kunne beregne material- og tidsbruk samt pris på arbeider. Det innebærer også analyse og konstruksjon av former og komposisjoner.

Å kunne bruke digitale verktøy i blyglasshåndverkerfaget innebærer å innhente informasjon og delta i faglige nettverk, samt presentere og dokumentere eget arbeid.

Kompetansemål

Etter Vg3

Blyglassproduksjon

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- bruke ulike glasstyper
- gjøre rede for egenskaper og begrensninger ved ulike glassmaterialer
- bruke materialer, verktøy og teknikker som er hensiktsmessige i blyglasshåndverkerfaget
- skjære og bearbeide glass og plast
- framstille innfatninger i egnede metaller og andre materialer
- forme, tone, male og brenne glass i ovn
- overflatebehandle glass med sandblåsing og silketrykking
- lime glass med forskjellige limeteknikker for UV-lim, silikon og tokomponentlim
- demontere og håndtere glassarbeider til reparasjon og restaurering

- utføre reparasjoner på fastmonterte glassarbeider
- gjøre rede for prinsippene for eldre innsettingsmetoder
- montere glassarbeider forsvarlig
- gjøre rede for ulike festemidler for glass
- restaurere og rehabilitere glassarbeider etter krav fra antikvarmyndigheter
- utføre nødvendig vedlikehold av verktøy, maskiner og utstyr for blyglasshåndverkerfaget
- utføre håndverksarbeid i tråd med gjeldende regelverk for blyglasshåndverkerfaget og gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet
- presentere egne produkter
- gjøre rede for fagets historie og utvikling, og for hovedtrekk ved bransjen

Produktutvikling

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- konkretisere og begrunne egne løsningsforslag i tråd med kundebehov i blyglasshåndverkerfaget
- lage skisser og anvende tekniske tegninger
- begrunne valg av materialer, verktøy og teknikker i blyglasshåndverkerfaget
- gjøre rede for gjeldende regelverk for blyglasshåndverkerfaget og for helse, miljø og sikkerhet
- presentere eget arbeid med produktutvikling ved hjelp av digitale verktøy
- beregne kostnader for valgte materialer og teknikker samt tidsforbruk
- vurdere egen produksjon i blyglasshåndverkerfaget
- markedsføre blyglassprodukter og tjenester

Vurdering

Vg3 blyglasshåndverkerfaget

Bestemmelser for sluttvurdering:

Hovedområder	Ordning
Blyglassproduksjon	Alle skal opp til svenneprøven, som normalt skal gjennomføres over minst fire virkedager.
Produktdesign	Før svenneprøven må alle ha bestått eksamen på Vg3-nivå i lærefaget. Eksamen utarbeides sentralt og sensureres lokalt.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.

Utgått